

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

Ubi Servator respondendo dicet: Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis. Venite benedicti Patris mei, hæreditariò accipite paratum vobis Regnum à constitutione mundi, Matth. 25. v. 34. 40.

Videte, ô optimi! Hâc ratione panperes, quibus bona nostra erogamus, suscipiunt nos in æterna tabernacula, ita ut opulentia vitam æternam in pauperum ædibus quasi querere possint. Quilibet proinde videat, ut bonis sibi suis multos amicos conciliet, qui beneficentia ejus publicum testimonium præbere possint, die ultimo. Melius eleemosynas collocare non possumus, quam si cœlestia recuperemus pro terrenis, & æterna pro temporalibus. In hoc namque mundo habitamus in dominibus luteis, Job. 4. v. 20. ubi mors adscendit per fenestras nostras. Jer. 9. v. 21. ibi verò felicissima vicissitudine nobis obtunget, & in æterna tabernacula suscipiemur, ubi non accider nobis malum, nec plaga appropinquabit tabernaculo nostro, Psal. 91. v. 10. sed lætitia sempiterna erit super caput nostrum, gaudium & lætitiam obtinebimus, & fugiet dolor & gemitus, Esa. 35. v. ult.

De Tertio.

Restat Cautela; quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt
I. Fidelem te praesta. Omnes enim dispensatores sumus, multiformis gratia Dei, 1. Petr. 4. v. 10. & quæcumque spiritualium & corporalium bonorum possidemus, non peculium nostrum sunt, sed feudum super quo nos Dominus dispensatores & economos constituit, unde etiam hæredi-

tarius omnium gentium dicitur, Psalm. 82. v. ult.

Jam verò nihil magis requiritur in dispensatoribus, quam ut fidelis quis inventiatur, 1. Cor. 4. v. 2. Ita igitur bona concreta nobis administranda veniunt, quod aliquando coram tribunalij ejus rationem reddere valeamus. Nam unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo, Rom. 14. v. 12. ut referat, prout gessit, sive bonum sive malum, 2. Cor. 5. v. 10.

Deus nobis concredidit *animam rationalem*, quæ immortalis est, Ecclef. 12. v. 7. Hujus ante omnia rationem habeamus, ne perdamus eam, Matth. 16. v. 26.

Subdidit Deus fidei nostræ *corpus bene dispositum*, membris distinctis exornatum, quæ omnia peculiares easque necessarias functiones sustinent, ut nullum alteri dicere possit, *operata tua non indigeo*, 1. Cor. 12. v. 21. exhibeamus ergo illa servite justitiae in sanctificationem, Roth. 6. v. 20. nec ex membris Christi faciamus membra metrericis, 1. Cor. 6. v. 19.

Deus nobis concredit *bona temporalia*, frumentum, & vinum, & oleum, argentum & aurum, Os. 2. v. 8. nudi enim egredimur ex utero mattis, nihil inferentes in hunc mundum, 1. Tim. 6. v. 7. Quicunque igitur honestè divitias possidet, is benedictionem hanc à Deo habet, quæ divites facit, quævis non addatur labor, Prov. 10. v. 22. & implet omne animal beneplacito, Psalm. 145. v. 16.

Quodsi igitur & hâc in parte fideles dispensatores esse velimus, ante omnia honoremus Dominum de substantia nostra, h. e. ad cultum Dei, & sustentationem pauperum erogemus, Prov. 3. vers. 10.

bbb 3

Dein-

Dicendē & carnis curam non faciamus ad desideria, Rom. 13. v. ult. & Tertiō liberis tbcaurizemus, 2. Cor. 12. v. 14. qui hoc non facit, fidem negavit, & est infidelis de-
terior, 1. Tim. 5. v. 8.

Deus nobis dedit Filium suum unigenitum, cum omnibus beneficiis illis, quæ nobis sanctissimo merito suo acquisivit. Nam ab ipso habemus verbum & Sacra-
menta, sicut & fidem, spem, caritatem, &
varias virtutes, quas per illa in nobis ope-
ratur: sicut & se pro nobis tradidit, in tri-
bulationem ad consolandum, quo misteri-
cōs fieret & fidelis Pontifex ad Deum,
Hebr. 2. v. 17. 18. in mortem ad redimen-
dum, Os. 13. v. 14. in vitam ad reficiendum,
Matth. 11. v. 28. in æternam glorificatio-
nem ad perficiendum, Phil. 3. v. 21. Bre-
viter: opus ejus est, ut credamus, Joh. 6.
v. 29. gratia, ut justificemur, Rom. 3. v. 24.
donum, ut salvemur, Eph. 2. v. 8. sine ipso
facere nihil possumus, Joh. 15. v. 5.

Videamus proinde ne Christo resista-
mus, sed refectionem oblatam grato ani-
mo suscipiamus. Qui enim Christum cum
Evangelio contemnit, spernit consilium
Dei adversus seipsum, Luc. 7. v. 30.

Sic etiam à Domino hoc est, ut hic sit
Ecclesiastes, ille Magistratus, iste Paterfa-
miliæ. Verbi Præcones non ex seip-
suis sufficiētes sunt, sed sufficiētia eorum ex
Deo est, qui eos idoneos fecit ministros
N.T. 2. Cor. 3. v. 5. In manu quoque Dei est
potestas terræ, qui utilē rectorem suscitat
in tempus super illam, Sit. 10. v. 4. & ut pri-
mos conjuges initiauit, ita adhuc illos co-
pular, Prov. 19. v. 14. & facit sterilem ma-
trem filiorum lætantem, Psal. 113. v. ult.
benedicique timentibus eum, ut labores

manuum suarum manducent, Psal. 128.
v. 1. seqq. Ideo necesse est, ut vicissim
ipsi fideles simus, servientes ei, in justitia &
sanctitate coram ipso, Luc. 1. v. 74. Quili-
bet in functione eā, in quā à Deo colloca-
tus est. Quando ita Domino fideles su-
mus in dispensatione nostrā, ipse vicissim
fidelis erit in promissionib⁹ suis, ut de
omnibus verbis bonis, quæ se Dominus
præstitorum esse pollicitus est, unum non
præterier incalsum, Joh. 23. v. 14. Tan-
dem dicet nobis: Euge lete bone &c.
Matth. 25. v. 23.

II. Citationem considera. Hic audimus,
divitem hunc hominem, villicum suum
severè citare, ubi apud eum diffamat, &
rationem ab illo requirere. Idem singulis
nobis eveniet, diē novissimo, quem statuit
Deus, judicaturus orbem in justitia, Act.
17. v. 31. ibi nemo se subducet, jūdex enim
erit jūdex universæ carnis, Esa. 66. v. 16.
omnesque gentes congregabit ad tribunal
suum, Matth. 25. v. 31. ut unicuique red-
dat, secundum vias suas, & secundum fru-
ctum adiunctionum ejus, Jer. 32. v. 19.

Ibi dicerur: Redde rationem villica-
tionis tuæ, qualisunque tandem fueris,
sive verbi Minister, sive Magistratus, sive
paterfamilias!

O quantus terror, quanta consternatio
invadet tunc eos, qui iniquè bona Domini
dispensarunt, & cum injusto villico illa dis-
siparunt! Coram jūdice enim hoc nihil
abscondetur, quia omniscius est, Joh. 16.
v. 9. Job. 13. v. 9. nemo illum effugiet,
quia omnipræsens est, & dominatur in me-
dio inimicorum, Psal. 110. v. 2. Nemo
ipſi refragabit & contradicet. Est enim
omnipotens, furor hominum est laus
ejus,

eius, reliquiis furoris accinget se, Psalm. 76. v. 11.

Veri proinde Christiani cum timore & tremore salutem suam operentur, Phil. 2. v. 12. nullumque prætermittant diem, nullam horam, immo nullum momentum, quo ultimam hanc rationem non reminiscantur, eamque hic in tempore gratiae ita adornent, ut digni avadant stare coram Filio hominis, nec confundantur in judicio ejus, Luc. 21. v. 37.

III. Quid agendum delibera. Hic audimus, iniquum villicum continuò deliberare secum, ubi à Domino citatur, & dicere: Quid faciam? Fodere non valeo, medicare erubesco, scio quid faciam.

Discamus hoc ab ipso, ut in tempore gratiae queramus: Quid faciam, cum surrexerit Dominus ad judicandum? Job. 31. v. 14.

Sic multi venerunt ad Baptistam, quæentes: Quid faciemus? Venerunt Publicani, dicentes: quid faciemus? Interrogarunt milites dicentes: Quid faciemus & nos? Luc. 3. v. 12. 14.

Sic cum Iudei ad concionem Petri cor-decompungerentur, dixerunt: quid faciemus, viri fratres? Act. 2. v. 39.

Hoc ideò consignatum est nobis, ut quilibet, quando peccavit, in se descendere debeat, dicens: quid faciam? Tum Spiritus sanctus reponet: Age pœnitentiam, fac fructus pœnitentia dignos, Matth. 3. v. 28.

Quando verò diem salutis in securitate & impœnitentiâ prætermittimus, deinde non multum proderit, licet dicamus: Quid faciemus? Hic vox pœnitentis est, quæ pœcata nostra dolemus, & de mediis solliciti-

somus, quibus illa aboleamus: sicut Saulus quærebat, cum illum Christus Damasco vicinum prosterneret: Quis es Domine? Quid me vis facere? Act. 9. v. 6. Sed ibi erit vox desperantis, ubi damnati in inferno lamentabuntur, dicturi: O dolorem! O cruciatum! O miseriā! Quid hic faciemus in flammā infernali? Luc. 16. v. 24. Quid faciemus, in tenebris exterioribus? Matth. 22. v. 13. Quid faciemus, in puto, in quo non est aqua? Zach. 9. v. 11. sed ignis & ligna multa; flatus Domini, sicut torrens sulphuris, succendens eam, Esa. 30. v. ult. O montes radite super nos! & petrae abscondite nos, à facie sedentis super thronum &c. Apoc. 6. v. ult.

Optimum est, ut idem faciamus, quod Rex ille, qui decem millibus militibus instructus, cum audiret, alium cum viginti millibus occurrere sibi, cui non parerat, legationem mittens, rogabat ea, quæ pacis sunt, Luc. 14. v. 31. Idem & nos faciamus, & quia scimus, Dominum Dominantium adversus nos expeditionem movere, qui alias Dominus fortis & Heros in prælio nominatur, Psal. 24. v. 8. humilieremur sub potenti manu ejus, 1. Petr. 5. v. 6. rogantes pacem, ne iure stricto nobiscum agat: quia non justificabitur in conspectu ejus omnis vivens, Psal. 143. v. 2. Job. 9. v. 3. Quilibet proinde verâ cordis devotione oret:

Remitte nobis debita,
Ne nos molestent crimina,
Nostrisque debitoribus,
Delicta condonabimus:
Servire cunctos nos juva,
In pace & in concordia.

DOMI-